

Top-of-Holland birding club

JAARGANG 3, NR 2

Beste Top-of-Holland Birders,

Het jaar tweeduizendenzeven is in meerdere opzichten een bijzonder jaar aan het worden. Ligt dit aan de vogels en de zeldzame soorten die de Noorderlingen vinden? Deels, het mag dan geen jaar zijn met – tot nu toe – mega-klappers (we vergeten dan maar even de Blauwstaart) maar het soortenspectrum is wel heel erg bijzonder. Het valt misschien niet 1-2-3 op maar geloof ons, we zien echt heel erg veel en vaak leuke dingen. Je kan het zien aan het nieuwe Big-Day record voor de provincie Fryslan... dat staat nu redelijk scherp. Het kan volgens ons nog veel beter maar dit is toch een goed begin.

Je ziet het ook aan het aantal soorten wat werd gezien op de ToH Birding Race. Minder dan de vorige race maar toch weer uitzonderlijk hoog. Dus vrienden, wanhoop niet en blijf er voor gaan! Eens komt de dag dat je niet meer normaal kunt reageren en de adrenaline letterlijk uit je lichaam stroomt. Dat is de dag dat jij die lang verwachte zeldzaamheid, die mega-mind-f*cker ziet. Het kan overal en altijd... dus kam je haren, poets je schoenen en hang die kijker om je nek. Buiten moet het gebeuren, binnen zal je die zeldzaamheid niet vinden!!

En nu is het moment aangebroken dat de ToH oprichters aan zelfbevlekking gaan doen. Ondergetekenden hebben sinds een tijdje een weblog. Heel modern en iedereen doet dat tegenwoordig. Maar, dit is anders. Dit gaat over vogels kijken en de emoties die daar mee samen gaan. Martijn schrijft over zijn – bijna dagelijkse – vogeltochten en Peter schrijft over zijn poging in 2007 zo veel mogelijk vogelsoorten in Nederland te zien.

Als je na het lezen van deze Nieuwsbrief nog echt geen zin hebt naar buiten te gaan dan kan je verder lezen op:

<http://bigbirdingblog.blogspot.com/>

en

<http://petersbigyear.blogspot.com/>

Martijn Bot & Peter de Vries

WAARNEMINGEN: 1 JANUARI –26 JUNI 2007

Het voorjaar van 2007 zal niet de boeken in gaan als de meest productieve en memorabele die we hebben meegemaakt. Echte jetsers van landelijke importantie waren er in benedengemiddelde aantallen, en er zijn twitchers die waarschijnlijk niet een keer zenuwachtig zijn geworden of zelfs zijn uitgerukt. Vrienden en familie konden tevreden zijn! Mocht het je echter niet alleen om de knallers gaan (en gelukkig geldt dat nog voor de meerderheid van ons), dan was het toch zeker niet vervelend, en konden jaarlijsten toch goed gevuld worden.

Duikers – eenden

De veelbezochte **IJsduiker** van de Eemshaven bleef nog ter plaatse tot in ieder geval 10 februari. De soort werd ook waargenomen op Terschelling (3 januari en 12 februari) en Ameland (2 exemplaren op 4 januari en 1 op 27 januari). Noemenswaardig was de waarneming van een **Roodkeelduiker** op 16 maart bij Heerenveen. Een voor de winter indrukwekkend lijstje pijlstormvogels vloog in januari langs het onovertroffen Ameland. Topdag was 2 januari, met een wat verre **Grauwe pijlstormvogel** (op 14 januari vloog er nog een exemplaar langs), een redelijk dichtbij langsvliegende en fouragerende **Noordse Pijlstormvogel** en een heel dicht langsvliegende **Grote Pijlstormvogel**. Een Grote Pijlstormvogel spec, die waarschijnlijk een **Kuhls Pijlstormvogel** was (waarnemingen in Duitsland en Denemarken in dezelfde periode ondersteunen deze gedachte), “sneakte” op 21 januari door de hoge golven langs Ameland. Voorinschrijving voor een plaatsje op het duin dit najaar zijn inmiddels begonnen. Een **Vaal Stormvogeltje** op 3 januari langs Terschelling gaf ook al aan dat we te maken hadden met een exceptioneel goede zeetrekwinter. **Kuifaalscholvers** waren de gehele maand januari te bewonderen in zowel de Eemshaven als op Vlieland. Een fotogenieke **Koereiger** werd op 1 maart gevonden bij Frieschepalen, bleef daar aanwezig tot 11 maart, maar was volgens de boer al 6 weken voor het wereldkundig maken van het nieuws aanwezig. Op 19 maart was een vogel ter plaatse in Siegerswoude terwijl een bij De Wilgen gemelde **Kwak** voor de menigte onzichtbaar wist te blijven. Een geringde **Ralreiger** bevond zich vanaf 24-26 juni in het gebied tussen Bakkeveen, Ureterp en Frieschepalen. Het zou interessant zijn om de ring af te lezen, om te zien of de vogel deel uit maakt van de influx van de soort in Noordwest Europa (dit zou al de 5^e betekenen in

Nederland), of dat de vogel ontsnapt blijkt te zijn. Er waren dit voorjaar “slechts” 8 **Zwarte Ooievaars**, en wel op 28 april over het Dwingelderveld, 13 mei over de Kale Duinen, 20 mei over het Paterswoldse meer, 8 juni boven het Zomerhuisbos, 9 juni over de Keeg, 17 juni bij Ter Borg, 19 juni boven de Kollumerwaard en 25 juni over Heerenveen. Nee, het bleek bijna makkelijker een **Zwarte Ibis** te zien te krijgen; zij vertoefden in ieder geval op 21 april en wederom vanaf 20 juni in de Brekken bij Lemmer, vanaf 23 april enkele dagen in de Westerbroekstermadepolder, 24 april in Hoogkerk (overvliegend), 3 mei bij Beilen en 10 juni in de Keeg. De eerste **Europese Flamingo** verscheen reeds op 28 mei bij de Steile Bank; de waarneming van een vogel op 23 juni in de Dollard verdient ook een vermelding. **Sneeuwganzen** fans konden aansluiten op 1 januari in de Emmapolder (vogel met alu-ring), 10 januari bij Tacozijsl, 30 januari bij Ferwoude, 1 februari bij Ee, 2 februari in de Keeg (overvliegend), vanaf 10 februari langs de Kwelderweg (vogel met vermoedelijk Duitse Alu-ring, zie foto), 12 februari bij Oudemirdum, 13 mei op de Kale Duinen (4 overvliegende

vogels), 17 mei in de Workumerwaard en 8, 10 en 11 juni in het Jaap Deensgat (2 exemplaren smolten haast weg bij 30 graden...). De jaarlijks terugkerende ellende die **Ross' Gans** heet terge op 19 en 20 januari het Schildmeer, op 24 maart de Workumerwaard en Ferwerd en op 1 april de Reiderwolderpolder (op 7 april zat waarschijnlijk dezelfde vogel in de Johannes Kerkhovenpolder). De grootste groep **Dwergganzen** van de periode betrof 6 exemplaren op 22 maart bij Anjum, de grootste groep **Roodhalsganzen** bestond uit 4 exemplaren op o.a. 29 april in de Bantpolder. De gemelde groepen **Amerikaanse Wintertalingen** bestonden steeds slechts uit 1 exemplaar, en wel op 7-15 mei in de Keeg, 2 en 3 juni in het Jaap Deensgat en vanaf 12 juni enkele dagen in de Brekken bij Lemmer. Een immer dubieuze **Bronskopeend** was op 18 tot 27 mei te vinden in de Jan Durkspolder, en op 19 mei in het Bargerveen, terwijl een mannetje **Witoogeend** zich vermaakte in de Brekken nabij Lemmer vanaf 15 tot in ieder geval 23 juni. Een **hybride Ringsnaveleend x Kuifeend** zwom op Nieuwjaarsdag bij de Breezanddijk, en een mannetje **Koningseider** op 29 januari langs de Eemshaven vormt alweer de afsluiting van een mager rijtje "interessante" eendensoorten deze winter/voorjaar.

Roofvogels-Steltlopers

Of de TOH nou daadwerkelijk een graantje heeft meegepikt van de niet eerder vertoonde (en hopelijk in de toekomst ook niet weer te vertonen) influx van **Vale Gieren**, blijft onduidelijk. Er waren 6 meldingen, van "mogelijk", tot "vrij zeker", maar geen van de gevallen werd ondersteund met overtuigende bewijzen. Er werden wel relatief veel **Zeearenden** gezien de afgelopen maanden. In totaal betrof het 26 meldingen van vogels op verschillende plaatsen. Speciale vermelding verdient de juveniel die in de periode januari-april de omgeving Friese Veen-Zuidlaardermeer-Tetjehorn-Westerbroekstermadepolder onveilig maakte, 2 exemplaren bij Sassenheim op 15 januari, 2 vogels bij het Zuidlaardermeer op 24 maart, 3 exemplaren die gezien zouden zijn Achter de Zwartten op 31 maart en 2 vogels (adult en juveniel) op 24 juni in het Lauwersmeer. Ook dit jaar mocht het Fochteloërveen zich weer gelukkig prijzen met naast 2 paar broedende **Kraanvogels** ook wederom **Roodpootvalken** (tot 4 exemplaren op 6 mei) en een mooie, donkerkoppige **Slangenarend** (de vogel verscheen voor het eerst op 10

juni, zie foto). Op 2 mei vloog er geen lichte vorm **Dwergarend** over Vinkhuizen. Ook de melding van een betrouwbare vogelaar met gevoel voor humor op deze plek bleek op een misverstand te berusten. Een **arend spec.** passeerde 15 april de trektelpost op het Zuidveld. De aantallen gemelde **Steppekiekendieven** kwamen weer een beetje terug op beschaafde proporties, met alleen 3 vogels langs de de Eemshaven, en wel op 12 april (subadulte man), 27 april

(onvolwassen vrouw) en 28 april (adulte man). Er werden op 20 verschillende locaties **Ruigpootbuizerds** gemeld, met natuurlijk de nadruk op de waddenkust, het Lauwersmeer en de telpost Eemshaven (met bijvoorbeeld 2 exemplaren op 6 mei). Een melding van een prachtige **Arendbuizerd** werd door fijne kiekjes ondersteund op 18 mei (de vogel werd hier twee dagen eerder ook al gezien). Nog even terugkomend op de eerdergenoemde

Roodpootvalken; naast het Fochteloerveen waren er nog 5 andere locaties waar de soort werd opgemerkt, namelijk Emmen (1 mei), Leeuwarden (3 mei), Bargerveen (4 mei), Eemshaven (5 en 13 mei) en Dokkumer Nieuwe Zijlen (17 mei). Het was, in tegenstelling tot vorig jaar, een goed jaar voor **Kwartelkoningen**, met naast goed bezette territoria op de vertrouwde locaties in oost-Groningen op vele nieuwe en ongebruikelijke plekken roepende vogels. Op 4 mei riep er een **Kleinst Waterhoen** bij Diependal. De waarnemers besloten echter deze vogel geheim te houden...Moeilijk geheim te houden en toch makkelijk te vinden zijn **Steltkluten**, die weer eens in prettige aantallen en op de volgende plekken natte voeten haalden: De Brekken (16 april), Eemshaven (vanaf 16 april en op 13 mei, 2), de Westerbroekstermadepolder (28 april 2 exemplaren en op 19 mei weer 2), Kollumerwaard (3 op 2 mei en 2 op 22 mei), Tijnje (2 op 3 mei), Ezumakeeg (2 vanaf 3 mei en 1 op 20 mei), Suikerunie bij Groningen (1 geringde vogel op 3 mei), Workumerwaard (2 op 5 mei), De Deelen (12 mei), Jaap Deensgat (25 mei) en de

Kropswolderbuitenpolder (2 exemplaren op 25 mei). Ook **Morinelplevieren** waren voor iedereen te doen, met waarnemingen in de Negenboerenpolder (25 april en 25 mei), De Keeg (ruim 2 weken aanwezig vanaf 29 april), Jaap deensgat (30 april), Eemshaven (op 30 april 4 exemplaren t.p. en 3 langsvliegend, zie foto), Noordpolderzijl (2 exemplaren op 5 mei) en Friesland Buitendijks (4 op 12 mei en 1 op 20 mei). Een hele mooie nieuwe Drenthe-soort was de **Steppevorkstaartplevier**, die vanaf 24 juni een onbeduidend akkerveld bij Buinen onveilig maakte. Waarom deze vogel aanvankelijk “geheim” moest blijven, is mij eerlijk gezegd een raadsel... Voor velen betekende de **Amerikaanse Goudplevier** die

op 26 en kort op 27 mei de Workumerwaard aandeed een nieuwe soort voor de Frieslandlijst. De Top-of-Holland maakte de sterrenstatus op het gebied van **Breedbekstrandlopers** weer aardig waar, met waarnemingen op de traditionele plaatsen: Westhoek (5, 17 en 18 mei), Jaap Deensgat (17 mei), Achter de Zwart (17 en 20 mei), Oude Robbengat (18 mei), Ezumakeeg (18 en 19 mei en 29 mei, zie foto), Holwerd (20 mei en op 23 mei zelfs 2 exemplaren) en de Breebaartpolder (26 mei). **Poelruiters** waren in de periode eind april tot eind juni met maximaal 9 exemplaren aanwezig in het Lauwersmeergebied, met daarbuiten waarnemingen in de Jan Durkspolder op 30 april en bij de Steile Bank op 1 mei. Speciale aandacht verdient echter 29 april, toen er tijdens de TOH Birding Race op maar liefst 5 plekken verschillende exemplaren werden gevonden, en wel in de Eemshaven, bij Tijnje, in polder Breebaart, in de Bantpolder en in de Westerbroekstermadepolder. Naast het gebruikelijk portie **Grauwe Franjepoten** (met name in het Lauwersmeergebied) zat er op 3 februari een **Rosse Franjepoot** bij Kornwerderzand. Nog vele malen

noemenswaardiger was de vondst van een adulte **Grote Franjepoot** in zomerkleed, die helaas slechts een dag (4 juni) aanwezig was in het Oude Robbengat. **Gestreepte Strandlopers** kwamen hun afspraken tot nu toe maar matig na, met de eerste waarneming op 27 mei Achter de Zwart, gevolgd door twee exemplaren die vanaf 28 mei enkele dagen rondscharrelden in

het Jaap Deensgat. Een mooie, adult zomer **Grote Grijs Snip** zat van 7 tot en met 14 mei in de Ezumakeeg, maar kon bij tijd en wijle lastig te vinden zijn.

Jagers – Tapuiten

In de rubriek “Niet wereldschokkend, doch erg leuk”: een adult zomerkleed **Middelste Jager** op 9 juni in de Breebaartpolder. Verrassend, spannend en hoopvol was de melding van een (helaas langsvliegende) **Audouins Meeuw** op 5 april langs de jachthaven van Schiermonnikoog. Een stuk minder spannend was de Baltische Mantelmeeuw met ring, die in ieder geval in januari nog rondzwierf in het Groningse. Een **Vorkstaartmeeuw** was een opmerkelijke verschijning op 3 januari op Terschelling. Dit eiland was ook nog goed voor een **Kleine Burgemeester** op 6 januari; op Ameland werd er ook een gezien op 30 maart. **Grote Burgemeesters** zijn ook niet meer zo “makkelijk” als ze even zijn geweest, met slechts 4 korte waarnemingen: 20 januari op Vlieland (2), 22 januari op Rottumeroog, 27 januari langs de Kustweg en 5 juni bij Westhoek. **Lachsterns** waren nog schaarser, met langsvliegers op 2 mei in de Eemshaven, 3 mei over Sappemeer, 11 mei over Scheemda en 9 juni over Hoogkerk. De grootste groep **Reuzensterns** bestond uit 8 exemplaren op 30 april bij It Soal bij Workum. **Witwangsterns** werden op de volgende plekken en dagen waargenomen: Vlinderbalg (29 april), Dokkumer Nieuwe Zijlen (2 mei), Zuidlaardermeer (vanaf 20 mei, met 2 exemplaren op 21 mei), Jaap Deensgat (2 op 20 mei en 1 op 6 juni), Ezumakeeg (2 op 20 mei en 2 op 28 mei), Veenhuizerstukken (20 mei), Jan Durkspolder (maar liefst 7 op 22 mei, 3 op 27 mei en 4 op 28 mei), Kornwerderzand (2 op 26 mei), Grote Wielen (31 mei) en de Steile Bank (5 juni). Over **Witvleugelsterns** valt meer te vertellen dan gezond is voor deze rubriek, dus daarvoor verwijs ik graag naar verderop in dit onovertroffen medium. Een

Zwarte Zeekoet vloog op 2 januari op korte afstand langs Ameland, terwijl op 22 januari een exemplaar werd gezien op de plek voor de soort, Terschelling. Ook **Papegaaiduikers** zijn weer van de partij, met (helaas weer louter) langsvliegers op Ameland (2 januari, 2 exemplaren op 4 januari en 21 januari) en langs Lauwersoog (18 maart). Een **Kleine Alk** passeerde 22 januari de Eemshaven. Er waren veel waarnemingen van **Hoppen** dit voorjaar, maar ze waren vrijwel

allemaal moeilijk te onderscheppen en kort aanwezig, en wel op 11 en 12 april op Schier, 12 en 13 april in Nieuw-Roden, 14 april bij Eernewoude, 18 april op de Kale Duinen, 19 april in Beijum, 21 april in de Hunze in Groningen, op 20 tot 27 april op Schier, 29 april bij het Noordlaarderbos en in de Lauwerspolder en op 20 juni bij Borgsweer. Liefhebbers van kleuren konden op 16 en 17 mei hun hart ophalen bij een groep van 9 **Bijeneters** in de Kollumerwaard (zie foto). Overige waarnemingen betroffen overvliegers, en wel op 26 april bij Mirns (6 exemplaren), 3 mei op zowel het Selwerderhof (8) als de Ruischerwaard (2) in Groningen en op 18 en 19 mei in de Eemshaven (3 op beide dagen). Hoelang zal het nog duren voordat Middelste Bonte Specht in deze rubriek verschijnt?? Voor **Kortteenleeuwrik** hoeven we ons deze vraag niet te stellen; de soort werd namelijk op 29 april gezien bij de Steile Bank (zeer waarschijnlijk, in ieder geval) en op 30 april vloog een vogel langs de trektelpost van de Eemshaven. De Eemshaven was ook goed voor de enige **Kuifleeuwrik** deze periode, en wel op 29 april. **Roodstuitzwaluwen** waren relatief schaars in verhouding tot

voorgaande jaren, waarin we tamelijk verwend waren. Nu moesten we het doen met een vogel op Terschelling op 29 april en een op Kornwerderzand, waar schokkende foto's van zijn gemaakt door een waarnemer die niet door had waar hij mee van doen had.... Ook **Roodkeelpieper** deed het rustig aan, met slechts 5 meldingen: 29 april bij Tetjehorn en in de westerbroekstermadepolder, op 30 april over Hoogkerk en op 8 en 11 mei over de Eemshaven. Met 8 gemelde en alle langsvliegende **Duinpiepers** kunnen we ook stellen dat het bescheidenheid troef is. Opvallend voor de tijd van het jaar, maar toch weer passend in het landelijke beeld van een vreemde winter waren 3 waarnemingen van **Grote Piepers**, en wel op 19 januari in Lauwersoog, 23 maart op het Balloërveld en 11 april in de Eemshaven. Een **Waterspreeuw** die op 1 april werd gevonden bij Winde bleek alleen te doen voor de hele snelle reageerders, omdat de vogel al snel werd verjaagd door een man met hond...

Lijsters tot Gorzen

Niet superbijzonder, maar wel leuk waren de grote aantallen **Beflijsters** dit voorjaar. Illustratief was bijvoorbeeld 21 april met 39 vogels ter plaatse alleen al op het oostelijk Eemshaventerrein, en 24 april met 30 vogels ter plaatse en 27 langsvliegende vogels op dezelfde plek. De **Vale Braamsluiper** van het taxon *halimodendri* bleef nog tot in ieder geval 7 april ter plaatse in Vinkhuizen. Nieuw voor Friesland was

voor velen de **Krekelzanger** die zich vanaf 14 mei een weekje een plek toeëigende in de Kollumerwaard. Ook nieuw voor Friesland voor velen zou een **Graszanger** zijn geweest, maar de melding van een zingende vogel op 2 juni op de Vogelroute kwam veel te laat in de publiciteit. **Grote Karekieten**, toch in sommige jaren lastig, boerden dit jaar uitzonderlijk goed, met waarnemingen op niet minder dan 14 verschillende locaties (zie foto). Speciale

vermelding in deze verdient de roeibaan van Harkstede, die na een exemplaar vorig jaar dit jaar zelfs plaats bood aan twee zingende vogels. Veel bezocht en bewonderd (want af en toe belachelijk mooi te zien en te horen) was een **Bruine Boszanger**, die op de onlogische datum van 5 februari werd ontdekt op de onlogische locatie Electra (zie foto). Dankzij de zachte winter bleef de vogel lang aanwezig, en tegen het eind van z'n verblijf

(begin april) begon de vogel ook aarzelend te zingen. Een andere vogel die voor- en najaar door elkaar haalde was de **Pallas' Boszanger** van de omgeving van de Coendersborg in Groningen. Na ontdekking op 13 april liet de vogel zich nog slechts 1 dag bewonderen, maar deed dat wel vol overtuiging en uit volle borst zingend. Opmerkelijk en opzienbarend was de combinatie van de waarneming van een zingend adult mannetje (25 mei-11 juni) en de vangst van een adult vrouwtje met broedvlek (8 juni) **Kleine Vliegenvanger** op Schier. Voeg hierbij de vangst vorig jaar van een erg jonge juveniele vogel, en trek je eigen conclusies...

Taigaboomkruipers werden gemeld uit Vinkhuizen (1 januari), Zuidbroek (13 januari), Gasteren (13 januari), Tytsjerk (14 januari), Schier (16 januari), het Midwolderbos (11 februari), het Selwerderhof (10 maart) en Tolbert (12 maart). Ook dit jaar werden weer **Kortsnavelboomkruipers** gezien en gehoord op de inmiddels bekende plek in het Roelagebos bij Ter Apel. Een avondje lichte neerslag in een periode met helder en warm weer leverde op 24 april meteen een ware “fall” op van zangvogels in de Eemshaven, met propvolle bosjes en een hoogtepunt in de vorm van een adult vrouwtje **Roodkopklauwier** (zie foto). Toen het weer zich meteen de volgende dag herstelde was deze dame ook al snel weer gevlogen. Er was ook een waarneming van de soort op 13 juni op Vlieland. Er werden op 10 plekken **Raven** gemeld, met naast te verwachten locaties (Fochteloerveen, Kale Duinen, Dwingelderveld, Balloërveld) ook waarnemingen op “vreemde” plaatsen als Drachten, Groningen, Haren, Bakkeveen, Slochteren, en Robbenoort. **Europese Kanaries** schoten nou ook niet bepaald uit hun slof, met in totaal tussen 12 maart en 25 april 6 vogels in of langs de Eemshaven, en

verder waarnemingen op 7 april in Groningen en 22 april langs de Kustweg. **Roodmussen** waren te vinden op 26 mei op Schier, van 2 tot 4 juni Achter de Zwarten, op 5 juni in Nieuw-Roden en op 9 juni op Ameland. Een mannetje **Bosgors** verbleef begin mei op het helaas ontoegankelijke Rottumerplaat, en een hybride **Geel- x Witkopgors** zat op 11 en 12 februari op een voedertafel in het beter toegankelijke Sellingen. De gorzenschaarste dit voorjaar kan worden onderstreept met slechts 2 waarnemingen van in totaal 3 **Ortolanen** (alle in de Bantpolder) op 12 mei (2) en 19

mei, en slechts 2 **Grauwe Gorzen** (15 april zingend in Blijham en 29 april bij Wateren).

Tekst en foto's: Martijn Bot

Bron: www.lauwersmeer.com (Rommert weer bedankt!)

Van “The bottom” naar “ The Top” voor een Grote Franjepoot

Eerst even voorstellen, mijn naam is Toy Janssen. Ben 44 jaar, woon in Uden en kijk vogels sinds mijn 10de jaar. Op mijn 21ste begon ik voor mezelf wat tot gevolg had dat ik nog weinig tijd had om te vogelen. 6 jaar geleden heb ik de zaak verkocht en heb de draad weer opgepakt.

Vorig jaar heb ik met Jan Verhoeven afgesproken, een andere fanatieke vogelende Udenaar, om te proberen de magische 300 soorten in 2007 te scoren. We gaan op dit moment lekker en toen ik hoorde van de Grote Franjepoot mocht deze kans natuurlijk niet gemist worden. Het bericht bereikte mij toen ik nog op mijn werk was. Ik heb altijd toegang tot internet en kijk regelmatig naar de meldingen. Omstreeks 11.30 uur zag ik dat een Grote Franjepoot gemeld werd bij het Lauwersmeer. Een melding die overigens nog niet helemaal zeker over kwam. Op dat moment heb ik Jan gebeld en hem gezegd dat hij in ieder geval de avond vrij moest houden. Het kon wel eens menens zijn.

De Grote Franjepoot stond al langere tijd op mijn verlanglijstje. In 2004 zat er ook één in Zuid Holland. We kregen de melding toen we nog op onze telpost stonden. Na wat vraagwerk onmiddellijk in de auto gesprongen en richting Starrevaart, daar zat de vogel. Vanaf Uden is dit ongeveer 1.5 uur rijden. Ironisch genoeg stond er die zaterdag zegge en wel 1 file in Nederland!!!! Dit zorgde voor een vertraging van de reis van bijna 1.5 uur. Eenmaal aangekomen op de parkeerplaats bij de Starrevaart hoorde we van 2 bekende vogelaars dat de vogel nog prachtig te zien was. Gerust door dit bericht begaven Jan en ik ons naar de waterkant waar ook nog andere vogelaars stonden. Dit was nog eens een makkelijke twich..... Na 5 minuten zoeken toch maar even vragen waar de vogel precies zat. Oh, werd er geantwoord..... Hij is net een paar minuten geleden weg gevlogen..!?? We hebben nog een uur of wat gewacht maar de vogel kwam niet meer terug. De volgende dag op de telpost werd de vogel weer gemeld. Met het gevoel van de vorige dag nog erg fris toch maar meteen in de auto gestapt. Wederom in dezelfde file terecht gekomen en wederom de vogel op een kleine 20 minuten gemist.

Terug naar 2007. Later op de middag kwamen er meldingen dat de vogel zeker was maar ver weg zat. Ik werd gebeld door Thijs Fijen en Teun van Kessel, 2 jeugdleden van de Vogelwacht Uden, met de vraag of ik ging kijken. Ik bevestigde en zou hun terug bellen. Ik werk op dit moment in Woerden dus ik moest eerst zorgen dat ik op tijd terug in Uden zou zijn. Gelukkig had ik geen afspraken in de middag, dus ik kon omstreeks 15.00 richting Uden rijden. In de auto heb ik Jan nog gebeld om te vertellen dat ik hem zou ophalen. Restte mij alleen nog mijn vrouw, Mary in te lichten dat ik weer een avond weg zou zijn. Normaal geen probleem maar ik ben de laatste tijd wel erg veel weg. Gelukkig heb ik een tante, Ankie, die in Oudwoude woont, vlakbij het Lauwersmeer. Wij hebben veel contact met haar en het leek me een goede optie om de Franjepoot te combineren met een bezoek aan Oudwoude. Zo had de vrouw ook iets te doen, en lag de drempel iets lager. Zij vond dit een goed idee en er werd afgesproken dat wanneer ik thuis kwam we meteen door zouden rijden. Thijs ging ook mee maar Teun mocht van zijn ouders helaas niet mee.

Zo zaten we om ongeveer 17.15 uur met z'n allen in de auto richting Groningen. Het Lauwersmeer is vanaf Uden ongeveer 230 kilometer. Normaal in de vroege ochtend rijden we er een kleine 2 uur op, het was nu in de avondspits. Het was dus afwachten hoe lang de reis zou duren. Een kleine file bij Heteren en een korte tankstop inclusief koffie waren de enige onderbrekingen van de reis die in totaal zo'n 2.5 uur duurde. Dat viel niet tegen! Snel de vrouw afgezet in Oudwoude om vervolgens hard richting het Robbengat te rijden. We wisten

niet precies waar de vogel gezien werd maar we gingen ervan uit dat er meerdere vogelaars aanwezig moesten zijn. En inderdaad, aangekomen bij het Robbengat zagen we in verte al een rijtje telescopen staan. Het aantal vogelaars viel mee. Eenmaal aangekomen hoorden we dat de vogel op dit moment uit het zicht was, maar hij zat er nog wel. Snel de telescopen opgesteld en het turen kon beginnen. Ongeveer een half uur later en nog geen Grote Franjepoot, dit leek niet goed te komen. We kennen allemaal het gevoel wel wat er nu opkomt. Maar de vogel moest er nog zitten, dus maar geduldig afwachten. Opeens werd de vogel weer waargenomen. Ik had hem meteen in beeld en kon duidelijk, ondanks tegenlicht, de kenmerken zien. Anderen waren niet zo gelukkig en vragen voor de exacte plek werden druk gesteld. Dit was niet moeilijk uit te leggen, de vogel foerageerde voor een rustende Bergeend. Ook Oane Tol had de vogel nu in beeld, dit duurde helaas niet lang en de vogel verdween weer in een geul. De vogel liet zich niet meer zien. We wilden hem graag toch nog een keer beter zien dus we besloten te wachten. Na ongeveer 45 minuten werd de vogel 50 meter van de eerste plek weer gezien. Hij was nu vol in beeld te zien. Hier waren we voor gekomen!! De afstand was nog wel groot maar met de telescoop was dat geen probleem, ook het licht was nu perfect. Helaas te ver voor een foto maar dat mocht de pret niet drukken. De vogel bleef nu langere tijd in beeld om vervolgens op te vliegen. Hij streek neer vlakbij de eerste plek.

Met een tevreden gevoel besloten we nog even in de Keeg te gaan kijken. Een goede beslissing zo bleek snel. Parende tureluren in een prachtig avondlicht. Ik kon nog een aantal leuke

plaatjes

schieten. Het was inmiddels 22.00 uur en tijd om richting Oudwoude te gaan. Hier werden we ontvangen met een drankje en natuurlijk moesten we verhaal doen van de Grote Franjepoot. Het werd al snel 23.30 uur en tijd om weer richting Uden te gaan. Enigszins vermoeid begonnen we aan de terug reis. Er was weinig verkeer en de reis ging voorspoedig. Niet erg fit, maar wel een Grote Franjepoot rijker (nummer 279 van dit jaar), kwam ik om 01.30 thuis.

Tekst: Toy Jansen

Foto: Martijn Bot

DE VOGELAAR

Familie van de buitensportmens

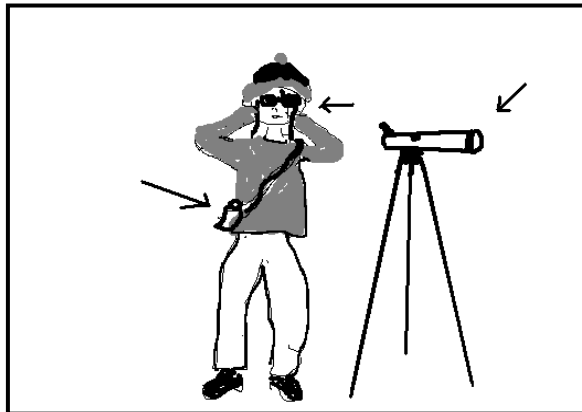

Fig 1. Winterkleed

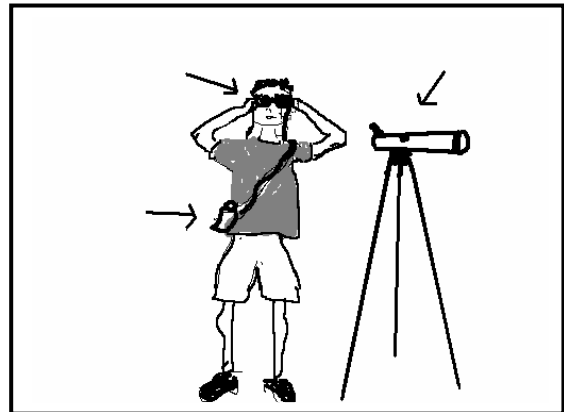

Fig 2. Zomerkleed

De Vogelaar *homo sapiens aves*

L 160-210 cm. Broedt niet in kolonies, maar voegt zich in natuurgebieden vaak samen met andere soortgenoten. In Nederland schaars, maar geleidelijk in aantal toenemend. Komt zowel voor in open als meer begroeide natuur- en cultuur landschappen. (vlaktes, akkers, heide, moerassen, duinen, dijken, polders, bosrandjes, strand, maar ook industrieterreinen.) Zoekt naar vogels, liefst zo zeldzaam mogelijk en probeert deze te zien of te horen. Gaat hier heel ver in en is dus geregeld midden in struikcomplexen te vinden. **HERKENNING** Lijkt op fotograaf, filmmaker en boswachter (ook allen familie van buitensportmens.) Maar vogelaars hebben opvallende uiterlijke kenmerken en zijn daardoor gemakkelijk te herkennen. Ze zijn vaak degelijk gekleed, met goede schoenen. De Kleding is vaak groen of niet opvallend gekleurd. Een onmisbaar item is natuurlijk de verrekijker. Deze zal zich altijd om de nek bevinden zodat de vogelaar hem zo snel mogelijk bij de hand heeft. Tijdens verplaatsen komt het voor dat de verrekijker in een zak op de rug verdwijnt. Niet altijd aanwezig zijnde items zijn de telescoop, de camera + cameratas, geluidsapparatuur, opschrijfboekje en de pieper. *telescoop*; De telescoop valt vooral vaak op. Dit is een erg groot instrument wat nooit ver van de vogelaar verwijderd zal zijn. Hij is erg namelijk erg opgesteld en bang dat er iets mee gebeurt. De telescoop kan wel verwarring scheppen. Filmploegen dragen namelijk hierop lijkende instrumenten met zich mee, let hier dus op!

cameratas; een camera tas hangt (indien aanwezig) vaak met een schouderband aan de zij van de vogelaar. Op speciale momenten zal hij deze eruit halen om er foto's van vogels (heel soms van andere dingen) mee te maken. De camera wordt ook af en toe gebruikt in combinatie met de telescoop. De vogelaar gebruikt hiervoor de term: 'digiscopen'. Ook fotografen hebben een cameratas. Dit kenmerk is dus niet diagnostisch.

opschrijfboekje: Het opschrijfboekje ontbreekt ook bijna nooit. In het veld wordt er weinig gebruik van gemaakt maar eenmaal weer thuis zal de vogelaar deze als eerste bijwerken (onder het genot van een biertje). Het opschrijfboekje is een soort dagboek, per dag wordt er opgeschreven waar en wat voor soorten er gezien zijn.

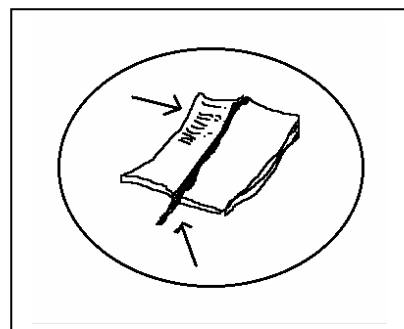

Fig 3. Opschrijfboekje

Het is een geliefkoosde hobby van de vogelaar om later hierin terug te bladeren en weg te dromen bij al die prachtige vogelherinneringen. *geluidsapparatuur*: deze bestaat uit een apparaat met geluidsbestanden van vogels, een microfoon en boxjes. Kenmerkende houding daarbij is het omhoog uitstrekken van de hand met daarin de microfoon.

pieper: zodra de vogelhobby wat serieuzer wordt is een pieper als haast ondenkbaar. Dit is een klein semafoontje, met vaak 3 knoppen. Het lijkt een klein en onschuldig apparaatje maar groot leed is hier al door veroorzaakt. Een vogelaar zal zijn pieper altijd bij zich dragen. Als de pieper gaat betekent dat vaak maar 1 ding, zo snel mogelijk weg van de plaats waar de vogelaar zich op dat moment bevindt, hetzij fiets, trein, auto of nog iets anders. Een zeldzaam piepje zal altijd een ongewoon druk telefoon verkeer veroorzaken.

Fig 4. Karakteristiek Zomerkleed

Ook winter- en zomerkleed moet nog even ter sprake worden gebracht. Een vogelaar kleed zich, net als normale mensen naar het weer. Hoedjes worden soms gebruikt wegens het lange vertoeven in de zon. Iets wat wel erg kenmerkend is, is het witte nekbandje in de zomer. Zo is de vogelaar ook incognito (dus zonder kijker) zeker te herkennen.

GELUID Het geluid is vrij lastig, piepers hebben vaak andere melodietjes of piepjes. Let vooral op als je tegelijk meerdere piepjes af hoort gaan, je zou je dan in een groep vogelaars kunnen bevinden. Individuen maken verder zelden geluid. Het is juist kenmerkend dat ze vaak heel stil zijn en nauwelijks bewegend een struik in de gaten houden. In groepen, let dan op steekwoorden als: twitchen [twitsjen], DBA'ers, keiharde soorten, en beschrijvingen over vogelonderdelen als: handpennen, tertials, dekveren.

Voetnoot: Over vrouwtjes is nog onvoldoende bekend. Wel zijn er geruchten over een groep individuen in zeer roze verschijning. Dit is al door meerdere onafhankelijke waarnemers bevestigd. U wordt op de hoogte gehouden van verdere ontwikkelingen.

Dit artikel werd u aangeboden door De Vogelaars Observatie Studiegroep*. Over vogels wordt altijd & veel gesproken en er wordt fanatiek aan gedaan, maar hoe gedragen die vogelaars zich nou eigenlijk zelf? Hoog tijd om daar eens wat aandacht aan te besteden. **Als is de vogelaar nog zo snel, de VOS die achterhaalt hem wel ...**

Contact: vos@jnm.nl

*de VOS is een werkgroep van de Jeugdbond voor Natuur- en Milieustudie. Het VOS bestuur wordt gevormd door Femkje, Janne, Helen & Marjolein.

Amerikaanse Goudplevier in de Workumer Buitenwaard.

Op zaterdag 26 mei, na een vroege ochtend bezoek aan de Steile Bank, besloten mijn vrouw, Evelien, en ik om ons geluk eens te beproeven in de Workumerwaard. Het was droog weer, met helder zicht en af en toe brak de zon door, en tenslotte nog altijd volop steltloperijtijd. Om 12 uur kwamen we aan op de kijkbult nabij de camping It Soal, en met prima licht mee tuurden we de Workumer buitenwaard af. Al ras bleef mijn blik steken op een eenzame en actief fouragerende zomerkleed goudplevier. Het was meteen duidelijk dat het om een "kleine" Goudplevier ging: de vogel was in adult zomerkleed en hij had een brede witte wenkbrauw die in een nog bredere witte bovenflank uitliep, en het zwart van de buik en onderbuik liep door tot en met de onderstaart. Er was geen wit veertje te zien aan op zijn onderbuik en onderstaart. De vogel had aan zijn buikzijde geen doorlopend wit langs de vleugelboeg, een goed kenmerk voor Amerikaanse en was opvallend donker op de bovenzijde. Voorlopige identificatie: Amerikaanse Goudplevier. Meteen Sietse Bernardus gebeld die gelukkig in de buurt bleek, en die er binnen 15 minuten was. Gelukkig had hij de (ANWB) veldgids bij zich, en daar kon de ID mee bevestigd worden. Enige belangrijke kenmerken die gezien werden: brede witte wenkbrauw die langs de nek uitliep in een brede witte lob. Dit wit liep niet lager door langs de vleugelboeg maar was beperkt tot de bovenzijde. De bovenzijde van de vogel was zeer donker, met veel zwart en heel beperkte "gouden" vlekken. De vogel had geen opvallend lange poten. Beoordeling van de handpenprojectie was lastiger, door de afstand van ongeveer 150 - 200 meter. Afgaande op de lengte van de ononderbroken donkere vleugelpunten, zonder enige vlek, was deze lang, in

overeenstemming met Amerikaanse. De vogel werd frequent verjaagd door territoriale kieviten en kluten, en in vlucht waren de grijze ondervleugels goed te zien. Tussen grijze ondervleugel en zwarte buik ontbrak de witte baan kenmerkend voor Aziatische. De poten staken niet voorbij de staart. Al vervliegende nam de waarnemingsafstand toe; de vogel was verreweg het beste gezien tijdens het eerste kwartier toen hij dichterbij (minder dan 150 meter) op het korte gras liep. Op basis van de diverse kenmerken had ik er geen probleem mee om de vogel als zeker door te geven.

Rob Goldbach

Murnserdyk 46, Mins (foto Sietse Bernardus)

Big day Fryslân 2007

Na in 2006 een jaartje verstek te hebben laten gaan vonden we het dit jaar weer hoog tijd om een poging te wagen het Friese big day-record verder aan te scherpen. Het trio Rommert Cazemier, David Hoekstra en Roelf Hovinga werd dit jaar aangevuld met Jacob Bosma (fr.), die gelijk promoveerde tot chauffeur. Omdat in 2005 veel zomergasten nog niet of nauwelijks terug waren in het Friese (bijv. Nachtzwaluw, Wielewaal en Bosrietzanger) werd besloten dit jaar een weekend later te gaan. Zaterdag 19 mei werd aldus geprikt als datum. De omstandigheden waren ook op deze dag niet optimaal. Een groot deel van de dag waaide het een windkrachtje 5-6 B, waardoor veel soorten minder zongen en bovendien lastig te horen waren als ze de snavel al open deden.

Omdat we veel te vroeg in Kollum hadden verzameld, werd voor middernacht alvast gezocht naar uilen, Kwartel en Kwartelkoning in de landbouwgebieden rond de proefboerderij in de Kollumerwaard en rond de dorpen Warfstermolen en Munnekeziel. Dit leverde geen enkele noemenswaardige soort op. Wel werden binnen een half uur 6 Damherten, een Bunzing en een Vos gevonden. Toch maar een zoogdieren- big day doen dan?

Klokslag middernacht bevonden we ons in de Kollumerwaard, waar het pal in de wind lastig luisteren was naar vocaal actieve vogels. Het gehoopte porseleinhoen liet verstek gaan en de al anderhalf dag niet meer waargenomen Krekelzanger was nog steeds afwezig. Na tien minuten blauwbekken verlieten we deze plek dan ook met een karige vijf soorten op de lijst.

1. Rietzanger	4. Scholekster
2. Meerkoe	5. Wilde Eend
3. Sprinkhaanzanger	

Vervolgens werd rond de YMCA kort geluisterd, maar ook hier nauwelijks zangactiviteit. Op de valreep een verre, verwaaide Bosrietzanger. Dat is alvast een soort die we in 2005 niet hadden!

6. Krakeend	8. Waterhoen
7. Blauwe reiger	9. Bosrietzanger

Vervolgens een korte stop in Veenklooster, waar Bosuil bijna niet te missen is. Mooie bijkomstigheid was de daar dit jaar broedende Ooievaar. Later deze dag zouden we op nog drie andere plekken een Ooievaar zien (de project-beesten van Earnewâld nog niet eens meegerekend).

10. Ooievaar	11. Bosuil

Volgende stop waren de Twijzeler Mieden, een weidevogelgebied waar in het kader van natuurontwikkeling recentelijk nieuwe plasjes zijn aangelegd. De harde wind speelde ons ook hier lelijk parten. De gehoopte Kleine Plevier en Watersnip lieten niet van zich horen, alleen vier makkelijke soorten werden toegevoegd.

12. Kuifeend	14. Tureluu
13. Kievit	15. Grutto

Het uilenbord van de boerderij in Drogeham waar we in 2005 nog Kerkuil hadden bleek dit jaar dichtgespijkerd. Ook tapen had hier niet het gewenste resultaat. Een extra domper op het

toch al vruchteloze nachtvogelen tot nu toe. In de auto gingen al stemmen op om deze big day iets vroeger te beëindigen en weer onder de wol te kruipen. Gelukkig bleek een zoete inval van David wel produktief: op het dak van een boerderij in Drachtster Compagnie zat bij aankomst gelijk een Kerkuil in het licht van een straatlantaarn ons aan te kijken. Dit was precies de opsteker die we nodig hadden!

16. Kerkuil

Over binnenweggetjes ging het nu naar Haule, waar een paartje Ransuilen mogelijk broedde in de tuin van Roelf z'n vader. Even een adult tapen en gelijk beginnen twee juvenielen te piepen. Wel degelijk een broedgeval dus!

17. Ransuil

Na een korte stop in een winderige Haulerpolder (met alleen een verre Bosrietzanger) komen we weer veel te vroeg in het Fochtelooerveen aan. Hier duurt het erg lang voordat het ochtendkoor eindelijk in bescheiden mate losbarst. We luisteren op diverse plaatsen naar activiteit en weten ondanks de harde wind uiteindelijk target-soorten als Kwartel en Paapje te vinden. Nu snel naar de Compagnonsbossen voor Houtsnip en Nachtzwaluw in het ochtendschemer.

18. Wintertaling

19. Dodaars

20. Kokmeeuw

21. Kwartel (in totaal zes vogels worden deze ochtend gehoord op drie plekken)

22. Paapje (zo'n beetje eerste zangvogel die voor zonsopgang zingt, valt dan erg op)

23. Rietgors

Al vrijwel direct na aankomst snort Nachtzwaluw op de jaarlijkse plek. Enkele minuten later zien en horen we twee vogels. We wachten vrij lang op Houtsnip, maar deze laat helaas verstek gaan. Ook tijdens de TOH Birding Race op 29 april liet deze soort het afweten op deze normaal gesproken goede plek voor de soort. Een beroerd jaar?

24. Roodborst

25. Merel

26. Zanglijster

27. Goudhaan

28. Nachtzwaluw

29. Geelgors

30. Pimpelmees

31. Tjiftjaf

32. Koolmees

33. Houtduif

34. Winterkoning

35. Tuinfluiter

36. Vink

37. Zwartkop

Weer terug naar de doorgaande weg door het veen komen de soorten in rap tempo binnen. Een onverwachte bonus is een prachtig mannetje Grauwe Klauwier, vlak langs de weg in een recentelijk grotendeels gekapt berkenbosje. Van Boomvalk en Oeverloper zullen we vandaag uiteindelijk slechts op 1 andere plek een vogel vinden.

38. Boomvalk

39. Buizerd

40. Blauwborst

41. Gele Kwikstaart

42. Koekoek
43. Boerenwaluw
44. Zwarte Kraai
45. Fitis
46. Graspieper
47. Spreeuw
48. Grasmus
49. Grauwe Klauwier
50. Roodborsttapuit
51. Spotvogel (later volgen er nog drie verschillende vogels)
52. Witte kwikstaart
53. Boompieper
54. Veldleeuwerik
55. Geoorde Fuut (drie vogels op de plassen langs het fietspad)
56. Aalscholver
57. Kneu
58. Gierzwaluw
59. Oeverloper (boven de plas voor de oude kijkhut rondvliegend, later 1 in de Keeg)
60. Ringmus

Door naar het dorpje Ravenswoud, waar we tijdens vorige big days veelal succes hadden met typische tuinsoorten als Heggemus, Braamsluiper en Bonte Vliegenvanger. Ook deze keer zit dat wel snor:

61. Bonte Vliegenvanger	65. Huiswaluw
62. Kauw	66. Braamsluiper (de enige deze dag)
63. Groenling	67. Heggemus
64. Huismus	68. Kleine Mantelmeeuw

In de aangrenzende Compagnonsbossen wordt vanaf de doorgaande weg enkele malen gestopt, wat onder meer Zwarte Specht, Fluiters en Appelvink oplevert.

69. Grauwe Vliegenvanger	75. Grauwe Gans
70. Appelvink	76. Vlaamse gaai
71. Grote Bonte Specht	77. Zwarte Specht
72. Boomkruiper	78. Boomklever
73. Fluits (later een tweede zingende vogel nabij de toren in het F'veen)	
74. Zwarte Mees	

We lopen vervolgens naar de uitkijktoren voor Kraanvogel, die vlak voor we weer afdalen naar de begane grond nog begint te toeteren. Het blijft opmerkelijk hoe goed deze grote vogels onopgemerkt kunnen blijven. Blij zijn we ook met de baltsend rondvliegende Watersnippen die Rommert weet te scopen, ondanks het feit dat ze een slordige twee kilometer verderop rondvliegen! Het zullen achteraf onze enige Watersnippen blijken deze dag.

79. Goudvink	83. Watersnip
80. Matkop	84. Bergeend
81. Bruine Kiekendief	85. Kraanvogel
82. Canadese Gans	

Vervolgens rijden we in een langzaam tempo naar de Kale Duinen bij Appelscha, ondertussen de laatste huis-, tuin- en keukensoorten oprollend.

86. Putter
87. Holenduif
88. Kauw

89. Turkse Tortel
90. Roek
91. Grote Lijster

Enkele stops langs de doorgaande weg en twee korte wandelingen over de Kale Duinen leveren een aantal ontbrekende bos- en heidevogels op. Mezen zijn ten opzichte van 2005 een stuk makkelijker, maar Groene Specht is deze keer opvallende afwezige. Pijnlijk is de Sijs die David en Rommert wel, maar Jacob en Roelf niet zien. Dit zal uiteindelijk de enige soort blijken die niet door alle vier de deelnemers wordt gezien of gehoord. Typisch voor Nederland anno 2007 zijn de drie Brandganzen die over het naaldbos vliegen...

92. Glanskop
93. Zomertortel
94. Gekraagde Roodstaart
95. Kruisbek
96. Kuifmees

97. Boomleeuwerik
98. Tapuit
99. Torenavalk
100. Brandgans

Omdat Zwarte Roodstaart wederom nog ontbreekt rijden we naar het industrieterrein van Oosterwolde. Deze keer zit de vogel niet bij aankomst al op de nok van de loods te zingen, maar duurt het zeker dertig seconden voor hij met een snavel vol voer in beeld komt. Foei!!

101. Zwarte Roodstaart

Door naar de Jan Durkszpolder nabij Earnewâld. Nog voor we arriveren merkt Jacob een IJsvogel op die naast de auto meevliegt. Mooie meevaller! In de Jan Durkszpolder geen bijzonderheden, alhoewel Kolgans, Zomertaling en Kleine Plevier toch welkom zijn. De eerder gemelde Bronskopeend en Witvleugelsterns zijn helaas onvindbaar.

102. IJsvogel
103. Smient
104. Kolgans
105. Slobeend
106. Kleine plevier
107. Oeverzwaluw

108. Kemphaan
109. Zomertaling
110. Lepelaar
111. Stormmeeuw
112. Visdief

Vervolgens worden de plasjes bij De Veenhoop en Tijnje gecheckt. Soorten als Zilverplevier en Steenloper zijn altijd leuk in het binnenland, maar echt lastige soorten vinden we er niet. Op de terugweg checken we het plasje bij Tijnje nogmaals, dan blijkt de Zwarte Stern ineens gezelschap van een Witvleugel te hebben gekregen!

113. Zilverplevier
114. Bontbekplevier
115. Kluut
116. Knobbelswaan
117. Grote Mantelmeeuw

118. Steenloper
119. Zwarte Stern
120. Kleine Karekiet
121. Wulp
122. Fuut

Vervolgens lopen we naar de vogelkijkhut in De Deelen, in de hoop op de hier dit jaar erg schaarse Purperreiger. Het zit ons mee, nog voor we bij de hut aankomen vliegt er een roepende vogel fraai langs. Fraai zijn ook de Witvleugelsterns die tussen de Zwarte Sterns rondvliegen. Bovendien de enige Snor van de dag en een Havik (later nog 1 van in de Keeg).

123.Snor

124.Purperreiger

125. Witvleugelstern

126. Havik

Vervolgens de lange autorit naar de Workummerwaard, we worden onderweg net niet geflitst, waar Jacob gezien onze snelheid terecht opgelucht over was...(Red: achteraf bleek het dus net wel te zijn...) Vanaf de uitkijkbult bij It Soal niets nieuws. Door de harde zuidwester zijn de zandbankjes ondergelopen, waardoor er geen plek is voor steltlopers of een rustende Reuzenstern. Aan de noordzijde van de waard hebben we meer geluk: de twee dagen eerder gemelde Sneeuwganzen zitten er nog.

127.Zilvermeeuw

128.Sneeuwganzen (drie ongeringde, vleugelgave vogels tussen de Grauwe Ganzen).

129.Rosse Grutto

130.Bonte Strandloper

Regelmatig stoppen we op het traject Workummerwaard-Afsluitdijk om de Makkummer Zuid- en Noordwaard en Piamergeul te checken. Dit levert de enige Toppers, Nonnetjes en Regenwulp van de dag op. Kornwerderzand valt enigszins tegen. De territoriale Roodhalsfuut is vandaag even spoorloos, en ook Brilduiker en Grote Stern zijn niet te vinden. Middelste Zaagbek is echter makkelijk.

131.Tafeleend

132.Nonnetje (paartje in de Piamer Geul)

133.Regenwulp

134.Topper (vrouwje en man los van elkaar tussen Makkum en de Afsluitdijk)

135.Middelste Zaagbek (in totaal vijf vogels)

136.Eider

De plasjes bij Harlingen leveren niets op, en via Roptazijl rijden we langs de zeedijk naar Westhoek waar we mooi met hoog water aankomen. Geen Breedbek of Drieteentjes, maar in ieder geval de enige Kanoeten van de dag. Krombekken blijken later ook nog in de Keeg te zitten.

137.Rotgans

138.Kanoet

139. Krombekstrandloper

Terug naar het oosten van de provincie nu, waar Rommert bij Noord-Bergum een broedpaar Sperwer weet te zitten. Deze wordt vlot gevonden, waarna we wederom via de Twijzeler Mieden richting Lauwersmeer rijden.

140.Sperwer

141.Bosruiter (plasje Twijzeler Mieden)

Eerst checken we het Zomerhuisbos, Vogelroute en Sennerplaat voor ontbrekende soorten. Gelukkig Staartmees in het Zomerhuisbos, was een pijnlijke misser geweest. Verder Wielewaal (ontbrekend in 2005), Baardman en eindelijk een roepende Waterral.

142. Wielewaal

143. Baardman

144. Groenpootruiter

145. Staartmees

146. Waterral

Al wekenlang zit er een Sneeuwgorz op de sluizen van Lauwersoog. Na een korte zoekactie vinden we de vogel weer tussen de paardebloemen. Gelukkig zit ze aan de Friese zijde! Vervolgens langs de Bantpolder en Paesens-Moddergat. Op laatstgenoemde plek vinden we onverwacht twee Witbuiken tussen de Rotganzen. De Roodhalzen van de Bantpolder lijken nu echter echt verdwenen.

147. Sneeuwgorz

148. Noordse Stern (op nest in de Bantpolder)

149. Witbuikrotgans

De ontbrekende eenden en stelten moeten we nu zien te vinden in de Ezumakeeg. Alhoewel er diverse vogelaars aanwezig zijn moeten we toch alles zelf doen. De gehele dag nog niet gemelde Morinelplevier bleek stiekem nog wel aanwezig en tussen de naar verhouding kleine aantallen aanwezige stelten vinden we een winterkleed Kleine Strandloper en onze enige Zwarte Ruiter van de dag. Geheel onverwacht vinden we hier geen Pijlstaart; tot de voorgaande dag was deze soort nog dagelijks te vinden in de Keeg. Onverwachte meevaller zijn echter de twee mannetjes Brilduiker, die hadden we al opgegeven.

150. Casarca (rondvliegend in Ezumakeeg-Noord)

151. Brilduiker (eerst in Noord, later zien we ze nogmaals in de Keeg-Zuid)

152. Goudplevier (nog maar twee vogels aanwezig)

153. Morinelplevier (nog steeds bij de Goudplevieren)

154. Dwergmeeuw

155. Temmincks' Strandloper

156. Kleine Strandloper

157. Zwarte Ruiter

Na de Ezumakeeg was het big day-record voor Fryslân reeds met drie soorten verbeterd (2005: 154 soorten). Elke extra soort helpt nu het record naar eenzame hoogte te stuwen!

De Kollumerwaard en camping De Pomp worden opnieuw aangedaan en leveren nog drie ontbrekende soorten op. Kwart voor tien staan we in de Kollumerwaard in de hoop op Porseleinhoen. Als deze na enkele minuten niet roept, wordt de verleiding te groot en besluiten we de big day wederom feestelijk af te sluiten in de shoarmazaak in Kollum.

158. Grote Zilverreiger (kort over het riet vliegend Kollumerwaard)

159. Roerdomp (diverse roepend K'waard en Vogelroute)

160. Nachtegaal (op de valreep zingend in de Kollumerwaard)

Afsluitend: Missers die ten tijde van de big day wel mogelijk waren geweest waren onder meer: Roodhalsfuut, Pijlstaart, Krooneend, Grote Zaagbek, Grauwe en Blauwe Kiekendief, Patrijs, Porseleinhoen, Kwartelkoning, Houtsnip, Witgat, Zwartkopmeeuw, Grote Stern,

Reuzenstern, Dwergstern, Steenuil, Groene Specht, Kleine Bonte Specht, Noordse Kwikstaart, Grote Karekiet, Vuurgoudhaan en Buidelmees.

De harde wind heeft ons 's ochtends vroeg flink dwars gezeten bij het luisteren naar nachtvogels. Als we echte doorzetters waren geweest hadden we daar in de avonduren nog onze best voor kunnen doen. Ook een die dag gemelde Kwartelkoning in de zuidoosthoek hadden we dan nog mee kunnen pikken. We vonden het rond 22:00 echter wel welletjes, het record was immers toch al verbeterd.

Dat brengt ons direct bij het laatste punt: welke vermetele vogelaars wagen het eens ons record aan te vallen en verbeteren? Best leuk om een record neer te zetten, maar als niemand dat verder probeert is dat natuurlijk geen kunst. Misschien dat een groepje vermetele Groningers volgend voorjaar de strijd aandurft, want voor zover ik na heb kunnen gaan is Fryslân nu ook het Groningen-record voorbij. Wie durft?!

Roelf Hovinga

Arendbuizerd op Vlieland

Op 17 mei 2007 vertrokken wij (met ouders en zus en zwager van mijn vrouw) naar het eiland Vlieland. Ik wist natuurlijk dat de mei-maand wat zeldzaams kan brengen, maar ondanks die gedachte had ik zelfs geen kijker en geen fototoestel meegenomen. De laatste jaren ben ik wat aan de luie kant aan het worden. Voorheen was ik vrijwel bij elke leuke/nieuwe soort haantje de voorste. Omdat we dit weekend veel wilden fietsen en wandelen was de zware Canon lens een te zware belasting, daar had ik ff geen zin in. Dus wij zo naar Vlieland.... heel gezellig, wandelen en fietsen, eten en drinken, heel relaxed. Tot ik 's-middags op de 17^e een vogelaar sprak bij de Kroonpolders, die mij vertelde dat hij gisteren een Arendbuizerd had gezien. Direct dacht ik aan de waarneming van Breskens, waar de vogel op 14 mei 2007 was overgetrokken. De vogel op Vlieland zal hoogstwaarschijnlijk wel hetzelfde exemplaar zijn. Maar echt onrustig werd ik er niet van, ik had een juveniele Arendbuizerd op 9 september 2000 langs de Praamweg in de Flevopolder gezien. Maar toch... je gaat tijdens de geplande fietstochten anders naar de lucht kijken.

Op de 18^e was er windkracht 8 beaufort, dus geen termiek en de 19^e winkracht 7. Op de 20^e mei (onze laatste dag) gingen wij nog een fietstochtje langs de gehele zeezijdekant van Vlieland maken. Het was stralend weer met hooguit windkracht 3 uit het oosten. We waren ongeveer bij paal 43, toen ik ineens zeer hoog een roofvogel zag cirkelen die aangevallen werd door meeuwen. Jeannet (mijn vrouw) had gelukkig wel haar kijker meegenomen, die werd dan ook snel uit haar rugtas gegrist. En ja hoor, het was 'm ! Een adulte Arendbuizerd (tussenvorm-kleur) bleef gelukkig even rondcirkelen, waarop ik Conny (de zus van mijn vrouw) vroeg om direct dat beest daar hoog in de lucht te fotograferen. Zij had een 300 mm lens met een 1.4 x converter meegenomen, en kon zo'n 10 plaatjes maken voordat de vogel hoog naar het oosten vertrok (richting Terschelling).

Tijdens het zien werd het zweet overal uit mijn lichaam geperst van de spanning. Ik besloot de vogel door te piepen, maar had ook geen 'topografische atlas' meegenomen. Hierop besloot ik mijn vogelvriend Gijsbert van der Bent te bellen en te vragen of hij de vogel onder mijn code te willen doorgeven. Na enkele minuten verscheen dit op het Dutch Birding-systeem

(semafoon of telefoon). Gijsbert had hem als mogelijk doorgegeven, dit heb ik (toen ik zelf de codes wist) later doorgegeven als zeker.

Nu hoopte ik dat Arie Ouwerkerk, die op Terschelling woont, de vogel kon oppikken. We kwamen nog een groepje vogelaars tegen (geen bekende DBA-ers) die de vogel ook hadden gezien samen met twee Buizerden. Zij konden mooi vergelijken en vertelden dat de Arendbuizerd een stuk groter was. Dit was pas (naar mijn weten) het 4^e geval voor Nederland, dus geluk hadden we wel ! Een ding weet ik zeker bij de volgende fietstochten, ik ga toch weer sjouwen met die zware lens. Maar dan kom je meestal niet echt iets zeldzaams tegen....

Rene van Rossum

Krekelzanger in Kollumerwaard op 14 mei 2007.

Op maandag 14 mei (een vrije dag, want zoals je weet moeten de “ouderen” onder ons hun verlofdagen opmaken, en die kun je prachtig besteden aan het vogelen), besloot ik naar het Lauwersmeer te gaan. Zoals, zeker in mei, waren er weer een aantal leuke soorten gemeld.

Onderweg Reinie Hofkamp, mijn vogelvriendin, gebeld. Zij zou zich bij Dokkumer Nieuwe Zijlen vervoegen. Vanuit daar besloten we eerst de gisteren gemelde Grote Karekiet in de Kollumerwaard te “doen”. Aangekomen rond 09:15 uur bij het binnendijkse parkeerplaatsje naar het bosje gelopen. Een leuk bosje dat al eerder een Grote Karekiet had opgeleverd, naast Draaihals en in het rietveld zelfs Ralreiger. Meteen bij aankomst kort

maar krachtig de Grote Karekiet gehoord. Toen we doorliepen hoorde ik opeens en reageerde direct met “Krekelzanger”. Duidelijk was de bekende zang lijkend op een zigzag-naaimachine te horen. Een dichtbij nabootsende Bosrietzanger bracht heel even verwarring, ook een Spotvogel zat in de buurt....Maar ik wist het meteen, dit is raak.

Na even luisteren realiseerde ik mij meteen dat deze soort voor de meeste mij bekende noordelijke vogelaars een nieuwe “Friese” soort moest zijn. Mijn mobiel lag natuurlijk nog in de auto, ja het is voor mij nog steeds geen automatisme om dat ding in de aanslag te hebben. Het is bij Rommert inmiddels wel bekend... Reinie kon met haar pieper om mij onbekende technische reden niet meteen doorpiepen en had het verkeerde nummer van Oane Tol, waarvan wij wisten dat hij op maandag vaak in het lauwersmeer vertoeft. Met mijn eigen inmiddels gehaalde mobieltje de soort meteen aan Oane doorgebeld. Hij reageerde met: “Dus toch “..hij had zondag de zang kort gehoord, maar twijfelde omdat ook toen de Bosrietzanger “moeilijk” deed. Daarna Rommert gebeld. Hij was aan het werk, maar heeft de soort meteen op zijn Lauwersmeer-site gezet. Daarna de vogel doorgebeld naar de DBA-lijn. Oane was vrij snel ter plaatse, samen met nog drie vogelaars. Na even wachten konden zij ook de soort horen. De vogel werd nu ook kort gezien.

Hierna zijn er meerdere vogelaars geweest die de soort prima hebben vastgelegd, zowel het geluid als de foto. Vooral die van Jan Bosch is prachtig gelukt. Foto's en geluidsopname staan o.a. op de site van Rommert: Lauwersmeer.com en op waarneming .nl.

Ik wil alle vogelaars bedanken voor hun snelle reactie en het vastleggen van de herkenningspunten, want zoals jullie weten...vaak zie ik de soort alleen (zie Dwerguil) en baal dan vreselijk dat anderen de soort niet hebben kunnen “scoren”. O ja, mijn mobieltje heb ik nu steeds bij me...

Koert Scholten

Foto: Jan Bosch (www.birdpictures.eu)

7 mei 2007: American Beauties!

Op maandag 7 mei 2007 besloot ik om na het werk even het Lauwersmeer in te gaan om naar vogels te kijken. Als eerste ging ik naar de Bantpolder om hier een tijdje op de dijk te zitten tussen de Bantpolder en Oostmahorn. Je hebt hier een mooi overzicht over het meer en de oever van de Bantpolder. Al snel zag ik een groep Rotganzen zwemmen op het Lauwersmeer met hiertussen een Roodhalsgans en een Zwarte rotgans. Nadat de vogels even hadden gebadderd vlogen de vogels op om in de Bantpolder te gaan fourageren. Kort hierop kwam er een groep Brandganzen aanvliegen vanuit het gebied Achter de Zwartten met hiertussen 3 Roodhalsganzen! Ook deze vogels vlogen de Bantpolder in. Verder waren hier aanwezig: 1 Brilduiker, circa 20 Dwergmeeuwen en circa 10 Zwarte sterns. Ook leuk was een jagent Smelleken die minuten lang achter een Gierzwaluw aan zat, maar de Gierzwaluw wist alle aanvallen te pareren. Nadat het Smelleken uit beeld was verdwenen bleef er toch nog wat paniek onder de aanwezige vogels. Al snel zag ik de oorzaak, een Visarend kwam aanvliegen en ging op zoek naar een vis. Al biddend ging de vogel de hele oever langs. Enkele keren dook de vogel naar beneden, maar deze pogingen werden steeds onderbroken. Maar uiteindelijk wist de vogel toch een vrij forse vis te vangen, met een grote plots dook de vogel in het water en met enige moeite vloog de vogel hiermee hoog in oostelijke richting weg achtervolgt door Meeuwen en Scholeksters.

Hierop besloot ik ook nog even de bosjes langs de dijk te checken en hier bleek vrij veel in te zitten: 7 Beflijsters, enkele Paapjes en Tapuiten, een Blauwborst, 3 Grasmussen, enz.

Nadat de bosjes nagekeken waren ging ik naar de Ezumakeeg. Hier bleken ook veel vogels aanwezig. Al snel vond ik enkele Drieteenstrandlopers en ook was er een Poelruiter aanwezig. In een groep Kemphanen, die in het water aan het fourageren waren, zag ik een steltloper lopen waar ik wat raar tegenaan keek. Was het een Krombekstrandloper of toch wat anders..... het lijkt wel een Steltstrandloper of toch niet.... De afstand naar de vogel was behoorlijk groot dus veel kenmerken kon ik niet zien. Opeens vlogen alle Kemphanen met de steltloper op richting het zuidelijke deel. Aan de vogel zag ik dat hij/zij een witte stuit had en de poten leken voorbij de staart te steken. Dat zag er wel goed uit voor een Steltstrandloper en

dus besloot ik wat vrienden te bellen die allemaal richting Keeg kwamen. Ik ging naar het zuidelijke deel om te gaan zoeken naar de vogel en al snel vond ik de vogel terug tussen de Kemphanen. Nu zat de vogel wat dichterbij en na even gepuzzeld te hebben bleek het helaas toch om een ruiende Krombekstrandloper te gaan..... Snel de gebelde vrienden terug bellen, maar deze waren intussen zover richting de Keeg gereden dat

ze toch besloten om naar de Keeg te komen. In het zuidelijke deel waren ook veel vogels aanwezig waaronder de volgende leuke soorten: 8 Temmicks strandlopers, 2 Steltkluten, een Poelruiter (dezelfde als het noordelijke deel?) en op het weiland nog steeds de Morinelplevier tussen de Goudplevieren. De intussen aangekomen vogelaars verspreiden zich over het gebied en Oane Tol, die in het noordelijke deel zijn geluk beproefde, belde al snel dat hij een mannetje Amerikaanse wintertaling gevonden had! Natuurlijk ging nu iedereen naar het

noordelijke deel en al snel had iedereen de vogel in beeld. Nadat de Taling uitgebreid was bekeken werd de rest van de vogels gechecked wat onder andere een Rouw kwikstaart, 2 Steltkluten, een Reuzenstern, een Geelpootmeeuw en 2 Dwergmeeuwen opleverde. Opeens riep David Hoekstra: "Is dat niet een Grote Grijs Snip!" En jawel, net naast een klein wilgenstruikje liep een mooie adult zomerkleed Grote Grijs Snip!!! Snel werden zowel de

Amerikaanse wintertaling als de Grote Grijs Snip doorgepiept zodat iedereen op de hoogte was. En al snel kwamen er nog meer vogelaars die alle leuke soorten al snel in beeld hadden. Helaas zat de Grote Grijs Snip redelijk ver weg zodat alle details niet echt goed zichtbaar waren, maar alles leek te duiden op een Grote Grijs Snip. Je hebt natuurlijk ook nog de Kleine Grijs Snip die sterk lijkt op de Grote

Grijs. Een erg goed kenmerk om beide soorten uit elkaar te houden is de roep. Gelukkig bleef de Grote Grijs Snip nog een aantal dagen zodat ik 13 mei de vogel kon horen roepen toen de vogel opvloog bij de T-splitsing. De Grote Grijs Snip is als laatste op woensdag 16 mei waargenomen in het zuidelijke deel. Ook de Amerikaanse wintertaling bleef langere tijd aanwezig en deze werd op 15 mei als laatste waargenomen. De Grote Grijs Snip is het tweede geval voor de Ezumakeeg. De eerste werd van 25 april tot en met 9 mei 1998 waargenomen.

Rommert Cazemier.

Foto's: Guido Meeuwissen (Amerikaanse Wintertaling) en Martijn Bot

Het Vrouwenhoekje, episode 2: Een roze zondag in vogelland

29 april is het dan zover. De Top of Holland Birding Race. De deelnemende teams zien er bekend uit, niet veel verrassingen. Behalve één team. Zie ik dat nou goed? Een team dat alleen uit vrouwen bestaat? Jawel. Er is een vrouwenteam. En aangezien een big day met een vrouwenteam een ware belevenis is, komt hier een mooi verslag van onze Race.

Het plan

Niemand van ons heeft ervaring met een big day als deze. Met de auto door drie provincies is wel even iets anders dan een big day op Schiermonnikoog te fiets. Waar begin je? Waar eindig je? Wat zijn goede gebieden? Hoe lang neem je overal de tijd voor? Welke soort zit waar? Met al deze vragen hebben we ons misschien hooguit een uurtje bezig gehouden. Veel belangrijker is namelijk de vraag: Wat trekken we aan? Als VOS-lid had ieder bij eerdere acties een flinke voorraad roze artikelen verzameld. Deze worden de avond van te voren door de hele woonkamer uitgestald, waarna de grote verkleedpartij kan beginnen. Roze petjes, haarbanden, leggings, rokjes, bodywarmers... Je kan het zo gek niet bedenken of het is wel aanwezig in zijn roze variant. Na een lange avond zijn we er uit. Twee teamleden in roze legging, twee in rokje met roze beenwarmers, de caps op en natuurlijk de bodywarmers aan. En oja, de Race zal om 5 uur 's morgens bij Appelscha beginnen.

De start

Het is half één 's nachts als we bedenken dat we een half uur geleden al hadden mogen beginnen. Janne weet nog wel een plek voor Ransuil. Helaas bedenken we meteen daarna dat iedereen al teveel heeft gedronken om nog auto te rijden. Toch maar niet dus.

Om 5 uur gaat dan de wekker. Ik merk weer eens dat ik zeker geen ochtendmens ben, en ik blijf niet de enige te zijn. Na veel gestommel gaan we toch vrij snel op weg.

De dag

Aangekomen bij het Drents-Friese wold blijken de roze outfits toch best fris te zijn. Ook de blote enkels onder de leggings zijn erg in trek bij de muggen. Al snel komen we er achter wat onze grootste handicap voor de dag gaat worden... Vogelgeluidjes! In principe beschikken we over de kennis. Alleen het proces voordat we de determinatie als zeker beschouwen duurt vaak heel lang. Er wordt dan eindeloos gediscussieerd, maar uiteindelijk lukt het wel.

Het deed ons goed om te merken dat we een populaire route hadden gekozen. Rond 6 uur 's morgens komen we team Rommert tegen bij de Kale duinen. Opeens rennen ze keihard voor ons uit voor wat achteraf voor een groepje kruisbekken blijkt te zijn. (Een soort die wij uiteraard weer missen.) Ook bij Diependal is het weer raak. Opnieuw komen we team Rommert tegen en ook team Bunschoek & Gal zijn is ter plekke. Zoals gebruikelijk bij een big day vraag je aan elkaar hoe het gaat, en of men nog iets leuk heeft gezien. De moed zinkt ons een beetje in de schoenen als Martijn Bunschoek vertelt dat ze die ochtend al kraanvogel, rode wouw en wielewaal hebben. Wij dachten net blij te zijn met onze zwarte specht en geelgors.

Onze dag wordt goedge maakt door twee super mooie roerdompen die bij de kijkhut op het dijkje lopen. Voor mij was het de eerste keer dat ik dit schouwspel zag, en het maakte zoveel indruk dat we nog een aantal keren die dag de roerdomploop na hebben gedaan. Door een piepje van een hop belanden we even later in het Noordlaarderbos. Natuurlijk geen hop, maar wel een fluit en kleine plevier. Terwijl we verder gaan naar de Westerbroekstermadepolder komen we er langzaam achter dat we een verkeerde tijdsplanning hebben gemaakt. De hele ochtend hebben we rondgelopen met het gevoel dat we nog zó veel tijd hebben, en dat we vooral niet te gehaast moeten zijn. Dat begint ons nu te nekken. Het is al bijna twee uur 's middags en de Eemshaven en de Lauwers staan nog op de planning. Bij de Eems komen we opnieuw team Bunschoek & Gal tegen. Behalve noordse – en engelse gele kwik levert de Eems weinig op, en we hadden er achteraf beter niet naar toe kunnen gaan.

De pech

Het wordt steeds later, dus we moeten zo snel mogelijk bij de Lauwers zien te komen. Maar helaas, helaas. De weg blijkt afgesloten te zijn, en na een omleiding van een uur kunnen we eindelijk pas onze tocht voortzetten. Een lange reis van alleen maar autorijden en weinig zien. Het is dan al na zessen als we de Lauwers binnen komen rijden, en snel nog naar de Ezumakeeg gaan. Onderweg hebben we vernomen dat onze mannen, die samen ook ene team vormen, gestrand zijn met een kapotte auto. Daarbij valt onze pech gelukkig nog mee.

De finish

Na nog geen tien minuten in de Ezumakeeg wordt er hard geroepen dat er 200 meter terug een morinelplevier zit. Leuk en jammer tegelijk. Leuk vanwege de gave soort, en jammer omdat wij dan de laatste auto zijn geweest die daar langskwamen en hem dus niet hebben ontdekt! We rijden de 200 meter terug en daar worden we geconfronteerd met een nieuw fenomeen: Een twitch tijdens een big day. Binnen 5 minuten na de ontdekking staan er vele auto's, en is het een drukte van belang. Nog 5 minuten later is iedereen weer weg. Een massa twitch in recordsnelheid. Voor we het weten is het zeven uur. In Schierzicht verzamelen langzaam alle teams. Helaas zijn onze mannen niet meer in staat te komen. De afsluiting is gezellig, al worden we wel een beetje neerslachtig van alle hoge scores die ons om de oren vliegen. Met onze score van 104 soorten behalen we de laagste plaats, al is het wel voldoende voor een oorkonde voor 'het beste vrouwenteam'. Er is veel waardering voor onze kostuums en er ontstaan plannen om voortaan bij teams ook op originaliteit te gaan letten.

Het nieuwe plan

Na een hele lange dag wordt één duidelijk. We hadden het véél beter kunnen doen. Nu hebben we meer dan de helft van de dag in het bos rondgelopen. Door te laat pas in de Lauwers te komen zijn we veel soorten misgelopen. Maar iedereen is het erover eens. Volgend jaar doen we zeker weer mee. We hebben een hoop geleerd van deze dag, en het plan voor volgend jaar zal er heel anders uit zien. Dus pas maar op! Nu leken we nog onschuldig, maar volgend jaar zouden we zomaar kunnen winnen!

Het VOS-team: Femkje,
Marjolein, Helen en Janne

STOFJES?

IK ZIE ZE NOOIT

**WIE ZUIGT TOCH DIE
ZEE STEEDS LEEG?**

ToH

